

WWF

PROGRAM
EDUKACYJNY

WERSJA PODSTAWOWA

PRZYJACIELE PANDY

LAS

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM EDUKACJI PRZYRODNICZEJ
DLA KLAS I–III SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Wydawca: Fundacja WWF Polska

ul. Mahatmy Gandhiego 3, 02-645 Warszawa
tel. (22) 849 84 69

www.wwf.pl

Opracowanie: Anna Guć, Anna Ratajczak

Konsultacje: Joanna Matysiak-Pietrucha

Realizacja projektu: Anna Ratajczak, Magdalena Florczak

Ilustracje i projekt graficzny: Anna Skotarczyk

ISBN 978-83-60757-50-5

Droga Nauczycielko, Drogi Nauczycielu,

WWF jest największą organizacją ekologiczną na świecie. Od ponad 55 lat poprzez edukację i prowadzenie projektów w terenie dbamy o poszanowanie świata przyrody oraz zrównoważone i sprawiedliwe korzystanie z zasobów naturalnych. **Naszym celem zawsze była ochrona przyrody z ludźmi i dla ludzi.**

Przekazujemy w Twoje ręce **podstawową część programu edukacyjnego WWF „Przyjaciele Pandy” dla klas I-III.** Program powstał, by zachęcić dzieci do odkrywania świata przyrody i zainspirować je do odpowiedzialnych ekologicznie codziennych wyborów. Z myślą o najmłodszych uczniach szkoły podstawowej i świetlicy stworzyliśmy go zgodnie z zasadą zintegrowanego nauczania. Warto, by zdobywanie wiedzy kojarzyło się z dobrą zabawą. Dlatego zadbaliliśmy o atrakcyjne dla uczniów i nauczycieli narzędzia wspomagające naukę i różnorodne formy aktywności motywujące dzieci.

W wersji podstawowej uzyskujesz z klasą **dostęp online do 15 lekcji z książki i 9 quizów na interaktywnej platformie internetowej w trzech blokach tematycznych łącznie.** Dzięki nim zapoznacie się z tematem „Las”, „Woda” lub „Ja i środowisko”, uzupełniając lekcje o ciekawe pomysły, zadania i karty pracy.

Blok „Las” w wersji podstawowej pozwala prześledzić zmiany zachodzące w przyrodzie w różnych porach roku. Sprawdzicie, które ptaki wylatują na zimowiska, poznacie warstwy lasu i przekonacie się, jakie rośliny i zwierzęta je zamieszkują. Zajmiecie się zagrożonymi gatunkami dużych drapieżników leśnych i wcielicie się w terenowych tropicieli przyrody, poznając ją na wzrok, słuch i dotyk.

Chcąc zgłębić wybrany blok, **warto przystąpić z klasą do jego wersji rozszerzonej.** **Nie tylko uczycie się** wówczas z dziećmi w oparciu o opracowane z najlepszymi metodykami i wykonane z dużą dbałością materiały, **ale także chronicie wspólnie z nami zagrożone gatunki lub klimat.** Po rejestracji w bloku rozszerzonym, klasa otrzymuje cały pakiet edukacyjny. Wysyłamy do szkoły:

- książkę z instrukcjami dla nauczyciela i kartami pracy dla ucznia,
- plakat z wymienialnymi naklejkami ilustrującymi temat lekcji,
- oraz dyplomy z podziękowaniem dla uczniów, nauczyciela i dyrekcji.

Ponadto, klasa uzyskuje całoroczny dostęp do interaktywnej platformy internetowej, pełnej quizów i treści multimedialnych.

W wersji rozszerzonej bloku „Las” przez cały rok będzie towarzyszyć Wam plakat z dużym drzewem, zmieniającym oprawę stosownie do pory roku. „Letnie” naklejki ptaków i liści wymienicie zimą na czapy śniegu, karmnik i zapasy żołądź. Poznacie dźwięki różnych gatunków ptaków, przyjrzyście się grzybom jadalnym i trującym, a także dowiedziecie się, co nam dają i czego potrzebują do życia rośliny. Spotkacie duże drapieżniki naszych lasów,

wysłuchacie „Bajki o dobrym wilku”, a nawet wystawicie jej własną wersję w oparciu o załączony papierowy teatrzyk. Zagrać w edukacyjne zabawy ruchowe w klasie i na zewnątrz, poznając tajemnice przyrody różnymi zmysłami. Rozwiązując interaktywne quizy, utrwalicie, czym się różni bór od grądu i co oznacza las równikowy. Nie pomylicie już topoli z lipą, ani świerka z sosną! Sprawdzicie, w których warstwach lasu kryje się jeź, dzięcioł i jeleń. Z „Bajką o starym dębie” natomiast przeżyjecie rok w lesie oczyma jednego z jego najstarszych mieszkańców – wiekowego drzewa.

Ucząc się z rozszerzoną wersją bloku „Las”, wspieracie z nami duże drapieżniki polskie, czyli wilka, rysia i niedźwiedzia. Wycinki lasów, presja człowieka, szkodliwe mity, a nawet odstrzały to najważniejsze zagrożenia odpowiedzialne za spadek liczebności dużych drapieżników. Pomóżcie tym pięknym chronionym zwierzętom wrócić do naszych lasów i prowadzić dzikie życie na wolności, przystępując do pełnej wersji programu edukacyjnego „Przyjaciele Pandy”.

Udostępniamy poniżej spis treści dla obu wersji, a po szczegółowe informacje o programie edukacyjnym „Przyjaciele Pandy” zapraszamy na stronę edukacja.wwf.pl.
Dziękujemy, że poznajecie i chronicie przyrodę razem z WWF!

Spis treści wersji podstawowej

Wstęp	2
1. Pory roku	6
Karta pracy nr 1	8
2. Ptasia wędrówka	9
Karta pracy nr 2a	11
Karta pracy nr 2b	12
3. Ssaki chronione	13
Karta pracy nr 3a	14
Karta pracy nr 3b	15
Karta pracy nr 3c	16
Karta pracy nr 3d	17
4. Warstwy lasu - zabawa ruchowa	18
5. Mieszkańcy lasu - zabawa ruchowa	19
6. Tropiciele przyrody	20

Quizy:

Las – kto mieszka w lesie?

Las – co rośnie w lesie?

Las – jaki to las?

Spis treści wersji rozszerzonej

Wstęp	5
Bajka o Starym Dębie	6
Zestaw „Nasze drzewo”	8
Co i kiedy powinno znaleźć się na plakacie - <i>Jesień</i>	9
Co i kiedy powinno znaleźć się na plakacie - <i>Zima</i>	10
Co i kiedy powinno znaleźć się na plakacie - <i>Wiosna</i>	11
Co i kiedy powinno znaleźć się na plakacie - <i>Lato</i>	12
1. Drzewo w różnych porach roku - <i>Jesień</i>	13
2. Pory roku	15
Karta pracy nr 2	17
3. Ptaki	18

Karta pracy nr 3	20
4. Grzyby	21
Karta pracy nr 4a	23
Karta pracy nr 4b	24
5. Matematyczne liście - dodawanie	25
Karta pracy nr 5a	27
Karta pracy nr 5b	28
6. Pomnik przyrody	29
Karta pracy nr 6	30
7. Drzewo w różnych porach roku - Zima	31
Karta pracy nr 7	33
8. Ptasie wędrówki	34
Karta pracy nr 8a	36
Karta pracy nr 8b	37
9. Bajka o dobrym wilku	38
Karta pracy nr 9	39
10. Ssaki chronione	40
Karta pracy nr 10a	41
Karta pracy nr 10b	42
Karta pracy nr 10c	43
Karta pracy nr 10d	44
11. Drzewo w różnych porach roku - Wiosna	45
Karta pracy nr 11	46
12. Matematyczne liście - mnożenie	47
Karta pracy nr 12	48
13. Mieszkańcy drzewa	49
Karta pracy nr 13	50
14. Rola roślin	51
Karta pracy nr 14	52
15. Warstwy lasu - zabawa ruchowa	53
16. Mieszkańcy lasu - zabawa ruchowa	54
17. Drzewo w różnych porach roku - Lato	55
Karta pracy nr 17	56
18. Tropiciele przyrody	57
Notatki	59-60
Załącznik do zadania 3 - Zestaw „Ptaki”	61-67
Załącznik do zadania 9 - Zestaw „Postacie”	69-85
Załącznik do zadania 13 - Zestaw „Zwierzęta”	87-91
ABCD (karta do quizów na stronie edukacja.wwf.pl)	93

- **Edukacja:** Przyrodnicza.
- **Przewidywane osiągnięcia - uczeń:**
 - Wyjaśnia zależności zjawisk przyrody od pór roku.
 - Zna wpływ przyrody nieożywionej na życie ludzi, zwierząt, roślin.
- **Formy pracy:** W zespołach lub indywidualna.
- **Pomoce dydaktyczne:**
 - *Karta pracy nr 1*
- **Sugerowana pora roku na wykonanie zadania:** jesień.

Przebieg zadania:

Prowadzący rozdaje uczniom kartę pracy nr 1.

Prowadzący prosi uczniów o wybranie 4 kredek. Kolor każdej kredki powinien kojarzyć się uczniom z jedną z czterech pór roku (np. zielony z wiosną).

Prowadzący prosi uczniów o uniesienie w górę kredki, którą wybrali dla: wiosny, lata, jesieni, zimy. Przy każdej porze roku prosi uczniów o **uzasadnienie, dlaczego wybrali dany kolor.**

Prowadzący prosi uczniów o **pokolorowanie** wybranymi kredkami **pól z porami roku**, a następnie o **pokolorowanie** tym samym kolorem **pól z informacjami odpowiadającymi danej porze roku.**

Uczniowie rozwiązują zadanie indywidualnie lub w zespołach, po czym wymieniają się kartami i wspólnie z nauczycielem sprawdzają poprawność odpowiedzi.

Rozwiązanie zadania:

JESIEŃ:

- *Klucze odlatujących ptaków.*
- *Liście żółkną i spadają z drzew.*
- *Na roślinach dojrzewają owoce i nasiona, w lesie są grzyby.*
- *Kalendarzowa rozpoczyna się 23 września.*

ZADANIE 1

PORY ROKU

Instrukcje dla Nauczyciela 2/2

ZIMA:

- *Niedźwiedzie, żaby, jaszczurki i węże zapadły w sen zimowy (hibernację).*
- *Kalendarzowa rozpoczyna się 22 grudnia.*
- *Pada śnieg, występują niskie temperatury, dzień jest krótki.*

WIOSNA:

- *Kwitną krokusy, tulipany, na drzewach rozwijają się pąki.*
- *Przyleciały znów bociany, gęsi i żurawie.*
- *Kalendarzowa rozpoczyna się 21 marca.*
- *Ptaki budują gniazda i składają jaja.*

LATO:

- *Występują najcieplejsze dni i miesiące w roku.*
- *Kalendarzowe rozpoczyna się 22 czerwca.*
- *Dzień jest długi, widzimy dużo pszczoł, much i komarów.*
- *Na polach trwają żniwa, a na łąkach sianokosy.*

ZADANIE:

Zamaluj tym samym kolorem pole z wybraną porą roku i pola z opisującymi ją informacjami.

jesień

zima

wiosna

lato

klucze
odlatujących
ptaków

przyleciały znów
bociany, gęsi i żurawie

kalendarzowa
rozpoczyna się
21 marca

kalendarzowe
rozpoczyna się
22 czerwca

występują
najcieplejsze dni
i miesiące w roku

niedźwiedzie, żaby,
jaszczurki i węże
zapadły w sen zimowy
(hibernację)

ptaki budują gniazda
i składają jaja

liście żółkną
i spadają z drzew

na roślinach dojrzewają
owoce i nasiona, w lesie
są grzyby

na polach trwają
żniwa, a na łąkach
sianokosy

kalendarzowa
rozpoczyna się
22 grudnia

dzień jest długi,
widzimy dużo pszczoł,
much i komarów

kwitną krokusy,
tulipany, na drzewach
rozwijają się pąki

kalendarzowa
rozpoczyna się
23 września

pada śnieg, występują
niskie temperatury,
dzień jest krótki

tylko drzewa iglaste
są zielone, pozostałe
nie mają liści

- **Edukacja:** Przyrodnicza z elementami edukacji polonistycznej i matematycznej.
- **Przewidywane osiągnięcia - uczeń:**
 - Wyjaśnia zależność zjawisk przyrody od pór roku.
 - Nazywa oraz wyróżnia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski.
- **Formy pracy:** W zespołach lub indywidualna.
- **Pomoce dydaktyczne:**
 - *Karty pracy nr 2a i 2b*
- **Sugerowana pora roku na wykonanie zadania:** zima.

Przebieg zadania:

2a

Prowadzący opowiada uczniom, że nie wszystkie ptaki żyją przez cały rok w tym samym miejscu, że niektóre z nich migrują do miejsc, w których jest im łatwiej przetrwać zimę, a jeszcze inne (np. gile) przylatują do Polski z miejsc, w których zima jest bardziej surowa.

Prowadzący rozdaje uczniom kartę pracy nr **2a**.

Prowadzący prosi uczniów o wykonanie zadania 1.

Zadaniem uczniów jest ponumerowanie kolejno miesięcy, w których można obserwować w Polsce ptaki niemigrujące, czyli pozostające przez cały rok w kraju.

Rozwiązanie zadania 1:

1 - styczeń, 2 - luty, 3 - marzec, 4 - kwiecień, 5 - maj, 6 - czerwiec, 7- lipiec,
8 - sierpień, 9 - wrzesień, 10 - październik, 11 - listopad, 12 - grudzień.

Prowadzący prosi uczniów o wykonanie zadania 2.

Zadaniem uczniów jest zamalowanie pól z nazwami miesięcy, w których nie obserwuje się większości ptaków migrujących.

Rozwiązanie zadania 2:

Zamalowane pola tabeli: *grudzień, styczeń, luty*.

Uczniowie rozwiązują zadania indywidualnie lub w zespołach, po czym wymieniają się kartkami i wspólnie z nauczycielem sprawdzają poprawność odpowiedzi.

ZADANIE 2

PTASIE WĘDRÓWKI

Instrukcje dla Nauczyciela 2/2

2b

Prowadzący przypomina uczniom, co to są liczby parzyste i nieparzyste, oraz co to są sylaby.

Prowadzący rozdaje uczniom kartę pracy nr **2b**.

Prowadzący prosi uczniów o wykonanie zadania 3.

Zadaniem uczniów jest zamalowanie liter, które są oznaczone liczbą parzystą, dzięki czemu z pozostałych liter powstaną nazwy ptaków niemigrujących.

Rozwiązanie zadania 2:

dzięcioł, wróbel, sroka.

Prowadzący prosi uczniów o wykonanie zadania 4.

Zadaniem uczniów jest zamalowanie sylab, które oznaczone są liczbą nieparzystą, dzięki czemu z pozostałych sylab powstaną nazwy ptaków migrujących, które odlatują na zimę.

Rozwiązanie zadania 3:

bocian, dudek, jaskółka, wilga, słowik.

Uczniowie rozwiązują zadania indywidualnie lub w zespołach, po czym wymieniają się kartkami i wspólnie z nauczycielem sprawdzają poprawność odpowiedzi.

ZADANIE 1:

W Polsce niektóre ptaki możemy obserwować przez cały rok, dlatego nazywamy je gatunkami niemigrującymi, czyli nieprzemieszczającymi się.

Ponumeruj kolejno miesiące, w których możemy obserwować te ptaki.

..... 1 styczeń

..... październik

..... kwiecień

..... sierpień

..... lipiec

..... listopad

..... czerwiec

..... luty

..... wrzesień

..... maj

..... marzec

..... grudzień

ZADANIE 2:

Na terenie Polski występują też ptaki migrujące, które co roku odlatują na zimę do ciepłych krajów. Zamaluj pola z nazwami miesięcy, w których nie zaobserwujesz tych ptaków.

styczeń	luty	marzec	kwiecień
maj	czerwiec	lipiec	sierpień
wrzesień	październik	listopad	grudzień

ZADANIE 3:

Z ciągu liter zamaluj te, które są oznaczone liczbą parzystą, a z pozostałych liter ułóż nazwy ptaków niemigrujących. Nazwy ptaków wpisz pod tabelą.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
d	a	z	o	i	s	ę	p	c	z	i	k	o	n
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
ł	a	w	a	r	y	ó	g	b	o	e	o	l	a
29	30	31	32	33	34	35	36	37	38				
s	y	r	z	o	w	k	p	a	b				

1 2 3

ZADANIE 4:

Z ciągu sylab zamaluj te, które są oznaczone liczbą nieparzystą, a z pozostałych ułóż nazwy ptaków migrujących, których nie spotkasz zimą.

Nazwy ptaków wpisz pod tabelą.

1	2	3	4	5	6	7	8
da	bo	kos	cian	la	du	to	dek
9	10	11	12	13	14	15	16
czar	ja	kas	skół	tyk	ka	wa	wil
17	18	19	20	21	22	23	
ska	ga	bar	sło	tek	wik	je	

1 2 3

4 5

ZADANIE 3

SSAKI CHRONIONE

Instrukcje dla Nauczyciela

- **Edukacja:** Przyrodnicza i plastyczna.
- **Przewidywane osiągnięcia - uczeń:**
 - Chroni przyrodę.
 - Nazywa oraz wyróżnia zwierzęta i rośliny typowe dla wybranych regionów Polski.
- **Formy pracy:** W zespołach lub indywidualna.
- **Pomoce dydaktyczne:**
 - *Karty pracy nr 3a, 3b, 3c, 3d*
- **Sugerowana pora roku na wykonanie zadania:** zima.

Przebieg zadania:

Prowadzący rozdaje uczniom karty pracy nr **3 (a - d)**.

Zadaniem uczniów jest połączenie jedną linią kolejnych liczb. W ten sposób uczniowie dowiedzą się, jaki ssak chroniony ukrył się na ich karcie.

Rozwiązanie zadania:

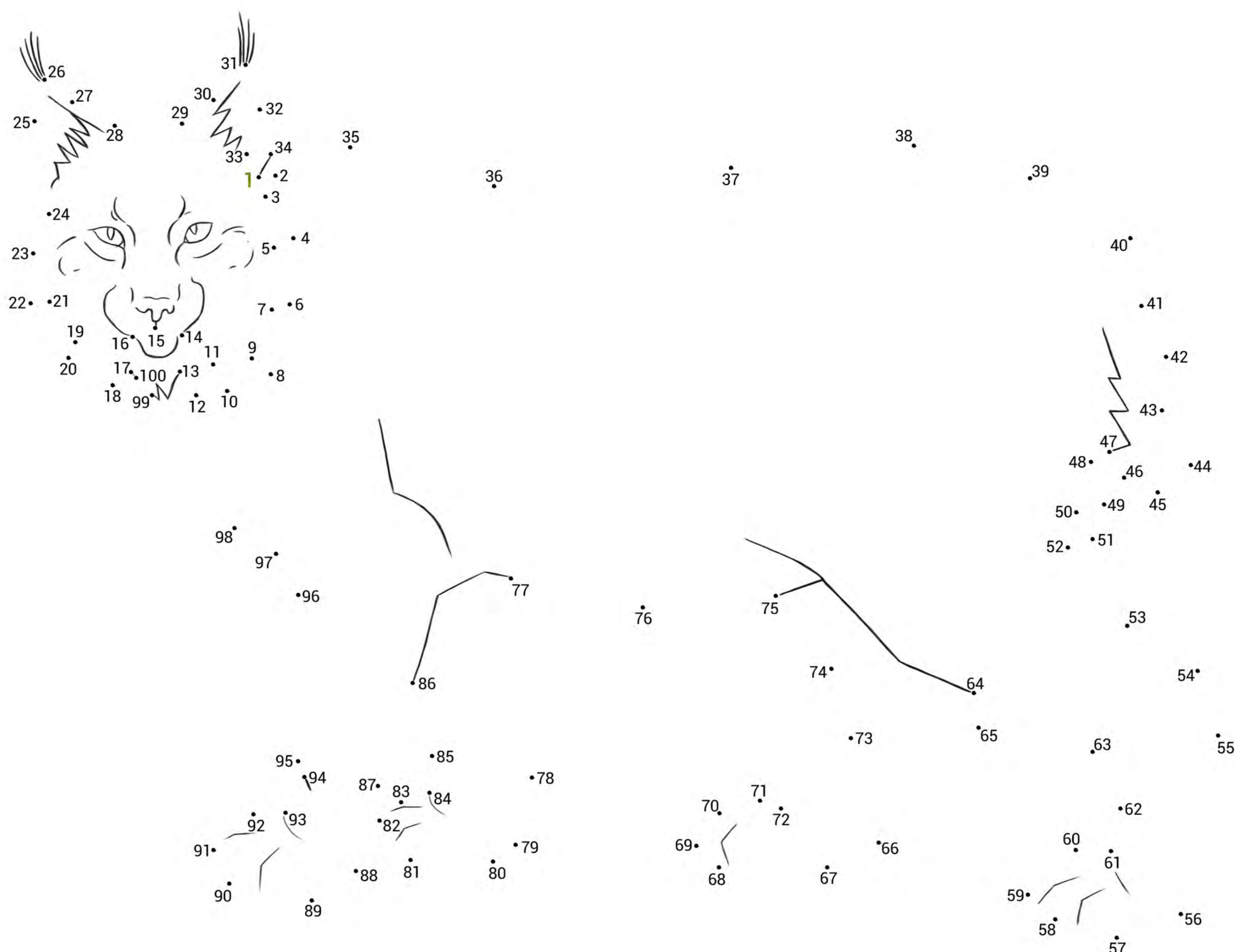
3a - ryś, 3b - wilk, 3c - niedźwiedź, 3d - kret.

Prowadzący odbywa z uczniami **dyskusję nt. tego, gdzie występuje każde z odkrytych zwierząt.**

Po uzyskaniu poprawnych odpowiedzi nt. miejsc występowania rysia, wilka, niedźwiedzia i kreta, uczniowie kolorują zwierzęta, a w tle rysują miejsce ich występowania.

ZADANIE:

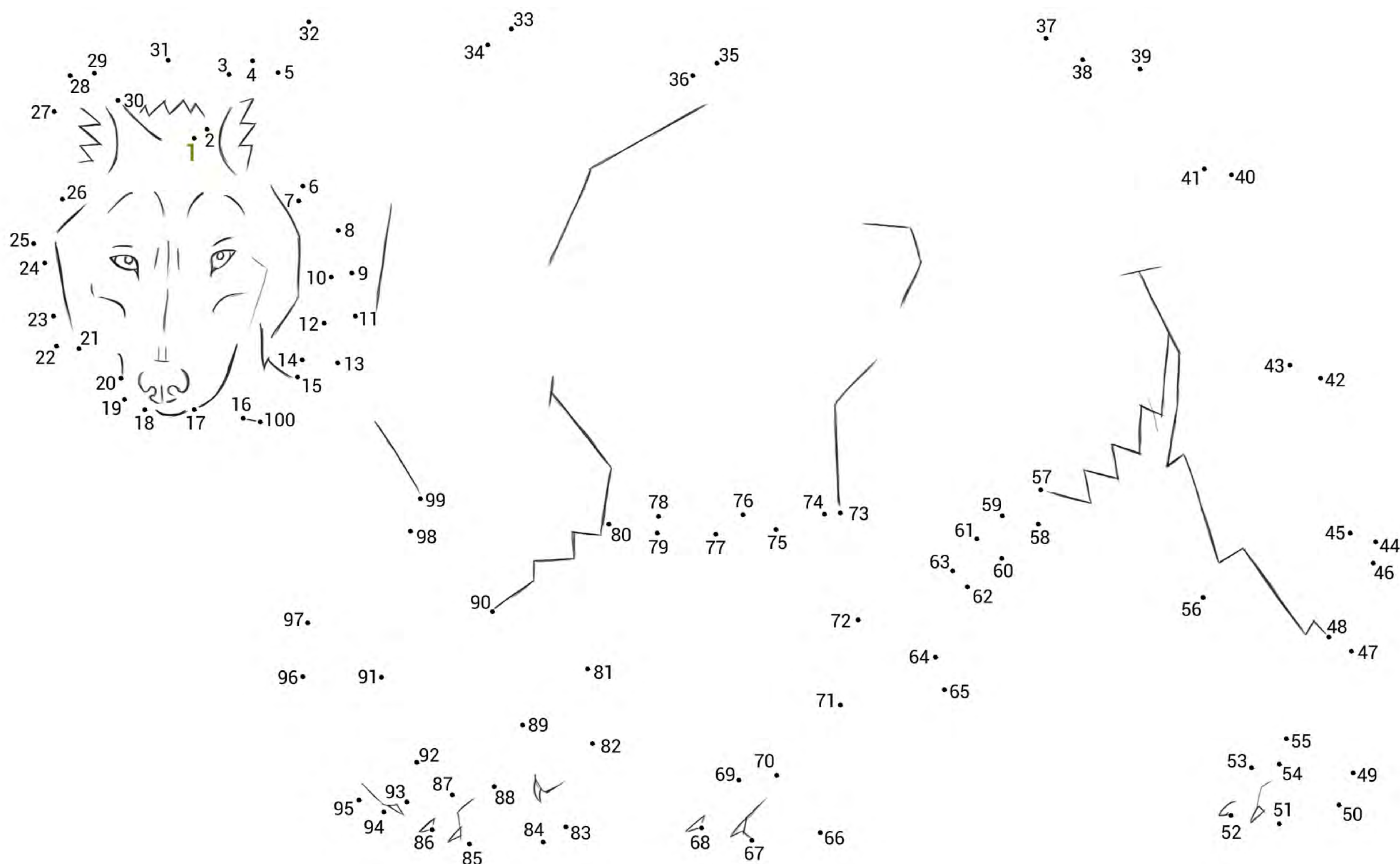
Pod liczbami zapisanymi na kartce jest ukryte zwierzę, które jest ssakiem chronionym i występuje w Polsce. Połącz jedną linią kolejne liczby od 1 do 100, a dowiesz się, jakie to zwierzę.

Pokoloruj rozpoznane zwierzę i w tle narysuj miejsce jego występowania.

ZADANIE:

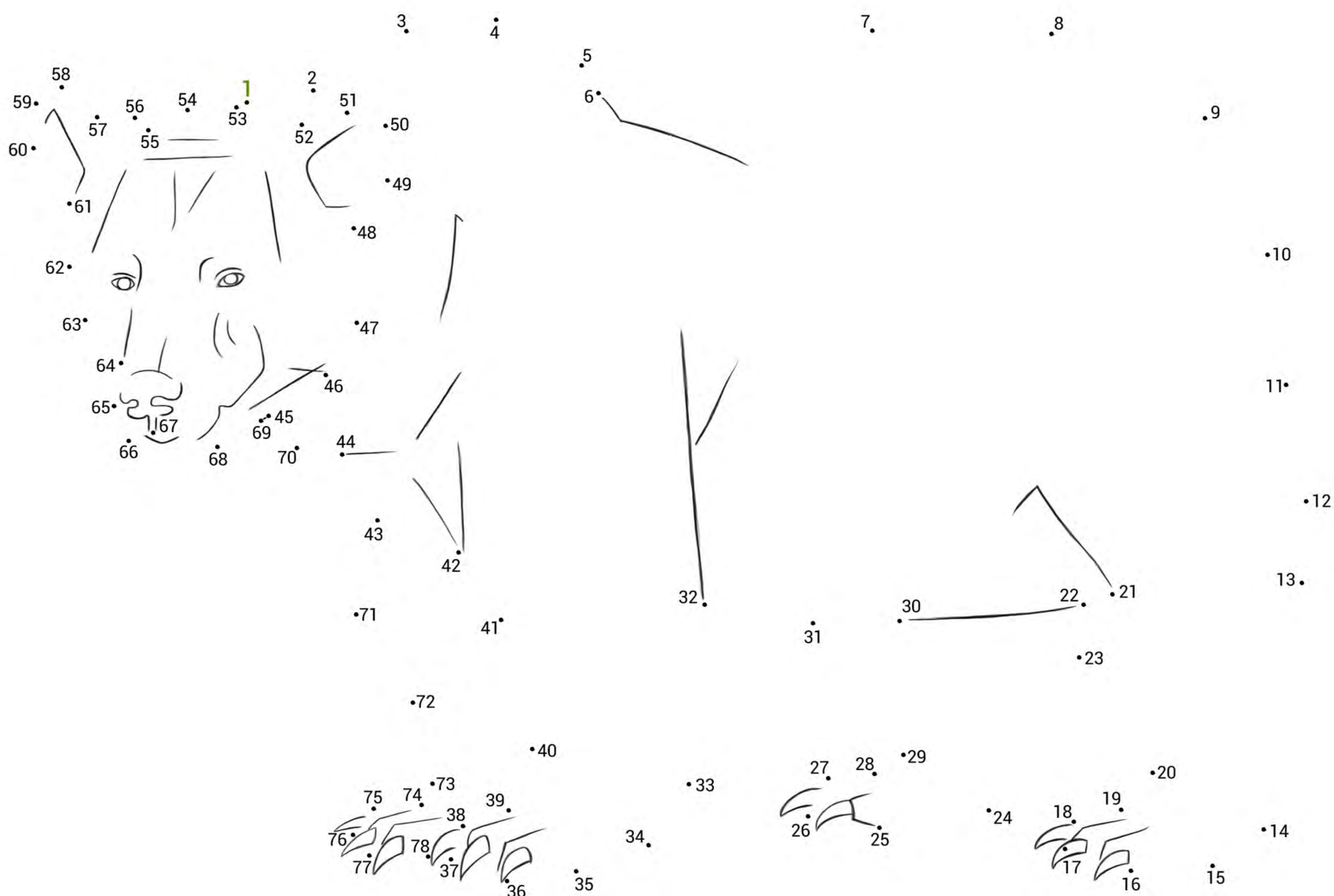
Pod liczbami zapisanymi na kartce jest ukryte zwierzę, które jest ssakiem chronionym i występuje w Polsce. Połącz jedną linią kolejne liczby od 1 do 100, a dowiesz się, jakie to zwierzę.

Pokoloruj rozpoznane zwierzę i w tle narysuj miejsce jego występowania.

ZADANIE:

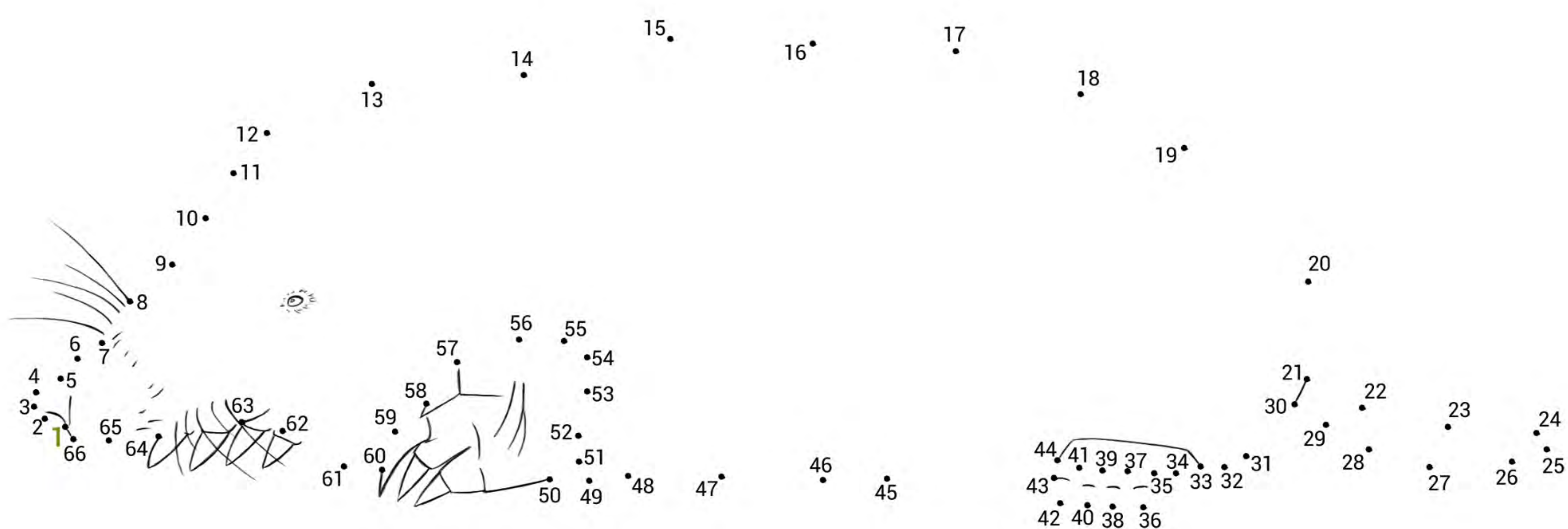
Pod liczbami zapisanymi na kartce jest ukryte zwierzę, które jest ssakiem chronionym i występuje w Polsce. Połącz jedną linią kolejne liczby od 1 do 78, a dowiesz się, jakie to zwierzę.

Pokoloruj rozpoznane zwierzę i w tle narysuj miejsce jego występowania.

ZADANIE:

Pod liczbami zapisanymi na kartce jest ukryte zwierzę, które jest ssakiem chronionym i występuje w Polsce. Połącz jedną linią kolejne liczby od 1 do 66, a dowiesz się, jakie to zwierzę.

Pokoloruj rozpoznane zwierzę i w tle narysuj miejsce jego występowania.

ZADANIE 4

WARSTWY LASU – ZABAWA RUCHOWA

Instrukcje dla Nauczyciela

- **Edukacja:** Przyrodnicza podczas zabawy ruchowej.
- **Przewidywane osiągnięcia:**
 - Uczeń opisuje życie w wybranych ekosystemach: lesie, ogrodzie, parku.
- **Forma pracy:** Indywidualna.
- **Pomoce dydaktyczne:**
 - *Gwizdek*
- **Sugerowana pora roku na wykonanie zadania:** wiosna.

Przebieg zadania:

Przygotowanie: każdej warstwie lasu przypisuje się jedno działanie, np.:

- **Wysokie drzewa** - bieg w postawie wyprostowanej,
- **Podszyt** - bieg na czworakach,
- **Runo** - chód w przysiadzie,
- **Ściółka** - siad płaski

Opis zabawy:

Uczniowie **poruszają się swobodnie** po sali.

Na umówiony sygnał zatrzymują się.

Prowadzący podaje **nazwę wybranej warstwy lasu**, uczniowie **wykonują przypisane dla niej ćwiczenie** aż do momentu, gdy prowadzący da sygnał do swobodnego biegu po sali.

Po kilku chwilach swobodnego biegu, prowadzący daje ponownie sygnał do zatrzymania się i podaje nazwę innej warstwy lasu.

Zabawę **powtarza się** kilka razy, aby wszyscy zapamiętali nazwy i położenie warstw lasu.

ZADANIE 5

MIESZKAŃCY LASU – ZABAWA RUCHOWA

Instrukcje dla Nauczyciela

- **Edukacja:** Przyrodnicza podczas zabawy ruchowej.
- **Przewidywane osiągnięcia:**
 - Uczeń opisuje życie w wybranych ekosystemach: w lesie, ogrodzie, parku.
- **Forma pracy:** Indywidualna.
- **Pomoce dydaktyczne:**
 - *Woreczki*
- **Sugerowana pora roku na wykonanie zadania:** wiosna.

Przebieg zadania:

Przygotowanie: każdej warstwie lasu przypisuje się jedno działanie, np.:

- **Wysokie drzewa** - woreczek **uniesiony** w górę
(*jodła, świerk, dąb, modrzew, sosna, dzięcioł, sójka, itp.*)
- **Podszyt** - ręka z woreczkiem **wysunięta w bok**
(*malina, borówka, jałowiec, młode drzewo, wilk, zając, ryś, niedźwiedź, lis, sarna, jeleń, itp.*)
- **Runo** - ręka z woreczkiem **opuszczona** wzdłuż ciała
(*mech, paproć, żaba, jaszczurka, zaskroniec, itp.*)
- **Ściółka** - woreczek **odłożony na podłogę**
(*ślimak, mrówka, dżdżownica, itp.*)

Opis zabawy:

Uczniowie biegają po kole lub **poruszają się swobodnie** po sali.

Prowadzący wymienia (w odstępach czasu) **nazwy roślin lub zwierząt leśnych**.

Uczestnicy zabawy **położeniem rąk i woreczka pokazują miejsce**, czyli warstwę lasu, w której występuje podana przez prowadzącego roślina lub zwierzę.

Zabawę **powtarza się kilka razy**. Można wymieniać nazwy tylko zwierząt lub tylko roślin, albo roślin i zwierząt razem.

ZADANIE 6

TROPICIELE PRZYRODY

Instrukcje dla Nauczyciela 1/2

- **Edukacja:** Przyrodnicza w terenie.
- **Przewidywane osiągnięcia - uczeń:**
 - Dbą o zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych (w miarę swoich możliwości).
 - Wie, jakie zagrożenia występują ze strony roślin i zwierząt.
- **Formy pracy:** W zespołach lub indywidualna.
- **Pomoce dydaktyczne:**
 - *Opaski na oczy*
- **Sugerowana pora roku na wykonanie zadania:** lato.

Przebieg zadania:

Zadania do realizacji podczas zajęć w terenie, np. lesie, parku, ogrodzie:

- **Uczniowie słuchają głosów przyrody.** W zupełniej ciszy poruszają się (lub stoją) z zamkniętymi oczami i w milczeniu. Poruszają się jeden za drugim, trzymając dłonie na ramionach kolegi.
- **Uczniowie wyszukują** coś, np. zielonego lub pachnącego, lub twardego, lub miękkiego itd. Uczniowie przedstawiają klasie swoje znaleziska i opowiadają, dlaczego właśnie je wybrali.
- Uczniowie podczas wycieczki **wyszukują jakiś ciekawy okaz**, np. szyszki, liścia. Przy użyciu narządu wzroku i dotyku oraz za pomocą lupy **dokonują jego obserwacji**.
Spośród zbioru wszystkich okazów z zawiązanymi oczami próbują wyszukać i rozpoznać swój.
- Uczniowie **podchodzą w parach do wybranego drzewa**.
Uczeń z zasłoniętymi oczami, za pomocą **dotyku poznaje cechy charakterystyczne** kory drzewa.
Na sygnał nauczyciela uczniowie **odchodzą kilka kroków** od swoich drzew i **obracają się** około 10 razy wokół własnej osi.
Po zdjęciu opaski, każdy uczeń **odszukuje swoje drzewo**.

ZADANIE 6

TROPICIELE PRZYRODY

Instrukcje dla Nauczyciela 2/2

Prowadzący przeprowadza z uczniami **rozmowę nt. dokonanych obserwacji**. Zadaniem uczniów jest udzielenie odpowiedzi na pytania:

- *Co dzisiaj zaobserwowałeś/zaobserwowałaś?*
- *Co dzisiaj zobaczyłeś/zobaczyłaś po raz pierwszy?*
- *Co dzisiaj usłyszałeś/usłyszałaś?*
- *Co zdziwiło Cię podczas dzisiejszych zajęć?*

WWW.WWF.PL

ISBN 978-83-60757-50-5

